HÖGSKOLAN I BORÅS

Ämneslärarutbildning för grundskolans årskurs 7-9: svenska och engelska
Teacher Education Programme for Grades 7 to 9: Swedish and English
240 högskolepoäng

Ladokkod: LASEN
Version: 1.0
Utbildningsnivå: Grundnivå
Fastställd av: Forsknings- och utbildningsnämnden 2020-11-12
Gäller från: HT 2021
Gäller för: Antagna HT 2021

Allmänna mål
Utbildning på grundnivå skall utveckla studenternas
- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar,
- förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem, och
- beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Inom det område som utbildningen avser skall studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att
- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå,
- följa kunskapsutvecklingen, och
- utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.

(Högskolelagen 1 kap 8§)

Utbildningens mål
Utbildning på avancerad nivå skall
- innebära fördjupning av kunskaper, färdigheter och förmågor i förhållande till utbildning på grundnivå och skall, utöver vad som gäller för utbildning på grundnivå,
- ytterligare utveckla studenternas förmåga att självständigt integrera och använda kunskaper,
- utveckla studenternas förmåga att hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer, och
- utveckla studenternas förutsättningar för yrkesverksamhet som ställer stora krav på självständighet eller för forsknings- och utvecklingsarbete.

(Högskolelagen 1 kap 9§) Lag (2006:173)

För ämneslärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som ämneslärare i den verksamhet som utbildningen avser. Studenten ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet.

Kunskap och förståelse
För ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i årskurs 7-9 ska studenten
- visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

För ämneslärarexamen ska studenten också
- visa sådana kunskaper i didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser samt visa kännedom om vuxnas lärande,
- visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen,
- visa sådan kunskap om barns och ungdomars utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för den verksamhet som utbildningen avser,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,

- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia, och
- visa fördjupad kunskap om bedömning och betygsättning.

Färdigheter och förmåga
För ämneslärarexamen ska studenten
- visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,
- visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik,
- visa förmåga att ta till vara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra tillgodose elevers behov av specialpedagogiska insatser, inbegripet specialpedagogiska insatser för elever med neuropsykiatriska svårigheter,
- visa förmåga att observera, dokumentera och analysera elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och att informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att kommunicera och reflektera kring frågor som rör identitet, sexualitet och relationer,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten utveckla färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt
För ämneslärarexamen ska studenten
- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

Självständigt arbete (examensarbete)
För ämneslärarexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort minst ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng eller minst två sådana arbeten om vardera minst 15 högskolepoäng i ett eller två av de ämnen som studeras inom utbildningen.

Lokala mål vid Högskolan i Borås
Vid Högskolan i Borås ska studenten
- visa förmåga att med utgångspunkt i ett inkluderande synsätt på den pedagogiska verksamheten, arbeta så att alla barn ges möjlighet till full delaktighet och gemensamt ansvarstagande
- kunna redogöra för och problematisera betydelsen av ekologiska, ekonomiska och sociala aspekter på hållbar utveckling och relatera dessa kunskaper till den kommande yrkesrollen
- visa förmåga att använda, analysera och värdera estetiska lärprocesser som ett redskap för elevers lärande och utveckling
- utveckla ett reflekterande och analytiskt förhållningssätt i sin relation till information, informationskällor och informationssökning
- visa en digital kompetens som är relevant för yrkesprofessionen genom att kunna använda olika digitala verktyg, kunna designa lärandemiljöer med stöd av digitala verktyg samt kunna kritiskt granska olika former av digitalt material och sociala medier.

Innehåll

Ämneslärarutbildningen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 vid Högskolan i Borås omfattar två områden: en utbildningsvetenskaplig kärna om 75 hp, inklusive 15 hp verksamhetsförlagd utbildning (VFU), samt ämnes- och ämnesdidaktiska studier om 165 hp inklusive 15 hp ämnesrelaterad verksamhetsförlagd utbildning. För svenska omfattar de

ämnes- och ämnesdidaktiska studierna 105 hp och för engelska 60 hp. All VFU förläggs inom relevant verksamhet, vilket för ämneslärarstudenter vid Högskolan i Borås innebär att VFU genomförs i årskurs 7-9 i undervisningsämnena svenska och engelska. Inom de ämnes- och ämnesdidaktiska studierna skriver studenterna två självständiga arbeten (examensarbeten) om vardera 15 hp. Examensarbete I är en kunskapsöversikt som skrivs i svenska på grundnivå. Arbetet förbereder inför examensarbete II som också skrivs i svenska. Examensarbete II skrivs på avancerad nivå.

Vid Högskolan i Borås betonas vikten av integrering mellan ämnesstudier och ämnesdidaktiska studier. Även de estetiska uttrycksformernas betydelse i pedagogisk verksamhet i grundskolan betonas. Alla utbildningar vid Högskolan i Borås har också en profil mot hållbar utveckling och informationssökningskompetens. I ämneslärarutbildning med inriktning mot grundskolans årskurs 7-9 ingår utveckling av en digital kompetens.

Utbildningen inleds med en kurs inom utbildningsvetenskaplig kärna. Fokus är på ämneslärarens roll, för att tidigt skapa förutsättningar för utvecklandet av en yrkesidentitet. I denna kurs introduceras också bland annat akademiskt skrivande och regler kring upphovsrätt och sekretess.

Studenterna möter redan under den första terminen den första inriktningkursen som ges i ämnet svenska. Programmets svenskkurser, vilka under utbildningens gång varvas med utbildningsvetenskaplig kärna och studier i engelska, har dels språkvetenskapligt, dels litteraturvetenskapligt fokus och det ämnesdidaktiska innehållet är centralt. Såväl inom som mellan svenskkurserna finns en progression. Exempel på innehåll i de olika kurserna är grammatik och grammatikundervisning, elevers skrivande, ungdomslitteratur, litteraturhistoria samt litteraturundervisning. Studierna i svenska fortsätter under utbildningens andra termin som därefter avslutas med fortsatta studier inom utbildningsvetenskaplig kärna, med centrala moment som språkutveckling, flerspråkighet samt elevers utveckling och lärande.

Under utbildningens andra år möter och slutför studenterna programmets andra inriktningsämne, engelska.
I den första engelskkursen läggs stor vikt vid att studenterna utvecklar sina kunskaper i och om engelska språket, exempelvis genom studier i grammatik och fonetik samt genom olika perspektiv på engelska språkets sociala och kulturella kontext. Den andra kursen har ett tydligare språk- och litteraturdidaktiskt fokus där teoretiska kunskaper sätts in i olika lärande- och undervisningssammanhang. Den sista kursen har en ämnesdidaktisk fördjupning i engelskämnets didaktik och ges på avancerad nivå.

Inom utbildningsvetenskaplig kärna fördjupas under termin fem studenternas kunskaper inom områden som vetenskapligt förhållningssätt, inkludering och ledarskap. Under termin fem finns också möjligheter till utlandsstudier. I den sista kursen inom utbildningsvetenskaplig kärna, under termin sju, fördjupas de vetenskapliga perspektiven ytterligare och bland annat fokuseras för lärare väsentliga begrepp som vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Därefter följer den första examensarbeteskursen, i vilken studenterna sammanställer en kunskapsöversikt inom svenskämnets didaktik.

De avslutande ämnesteoretiska och ämnesdidaktiska studierna sker inom svenskämnet och svenskämnets didaktik. I termin sex innehåller den sista kursen en fördjupning i svenskämnets didaktik och kursen ges på avancerad nivå. Den avslutande ämnesteoretiska och ämnesdidaktiska kursen i termin åtta bygger vidare på och breddar tidigare kurser och därefter avslutas utbildningen med den andra examensarbeteskursen, då studenterna skriver ett examensarbete på avancerad nivå.

Utbildningens struktur vid Högskolan i Borås
Termin 1 (3 hp verksamhetsförlagd utbildning)
Kurs: Utbildningsvetenskaplig kärna 1.1 för ämneslärare, 15 hp (3 hp verksamhetsförlagd utbildning)
Kurs: Svenska med didaktisk inriktning för ämneslärare med inriktning mot grundskolans årskurs 7-9, 1.1, 15 hp

Termin 2 (3 hp verksamhetsförlagd utbildning)
Kurs: Svenska med didaktisk inriktning för ämneslärare med inriktning mot grundskolans årskurs 7-9, 1.2, 15 hp (3 hp verksamhetsförlagd utbildning)
Kurs: Utbildningsvetenskaplig kärna 1.2 för ämneslärare, 15 hp

Termin 3 (3,0 hp verksamhetsförlagd utbildning)
Kurs: Engelska med didaktisk inriktning för ämneslärare i grundskolans årskurs 7-9 I, 30 hp.

Termin 4 (3,0 hp verksamhetsförlagd utbildning)
Kurs: Engelska med didaktisk inriktning för ämneslärare i grundskolans årskurs 7-9 II, 22,5 hp.
Kurs: Engelska med didaktisk inriktning för ämneslärare i grundskolans årskurs 7-9 III, 7,5 hp. Avancerad

Termin 5 (4,5 hp verksamhetsförlagd utbildning)
Kurs: Utbildningsvetenskaplig kärna 2.1: Specialpedagogiska perspektiv, 7,5 hp
Kurs: Utbildningsvetenskaplig kärna 2.2: Ledarskap, utvecklingsarbete och konflikthantering, 7,5 hp
Kurs: Utbildningsvetenskaplig kärna 2.3: Hållbar utveckling och intersektionalitet, 15 hp

Termin 6 (3,0 hp verksamhetsförlagd utbildning)

Kurs: Svenska med didaktisk inriktning för ämneslärare med inriktning mot grundskolans årskurs 7-9, II, 22,5 hp
Kurs: Svenska med didaktisk inriktning för ämneslärare med inriktning mot grundskolans årskurs 7-9, III, 7,5 hp. Avancerad

Termin 7 (7,5 hp verksamhetsförlagd utbildning)
Kurs: Utbildningsvetenskaplig kärna för ämneslärare i grundskolans åk 7-9, III; Vetenskapliga perspektiv, 15 hp. Avancerad
Kurs: Examensarbete I; Att utforska svenskämnets didaktik för ämneslärare i grundskolans åk 7-9, kunskapsöversikt, 15 hp

Termin 8 (3 hp verksamhetsförlagd utbildning)
Kurs: Svenska med didaktisk inriktning för ämneslärare med inriktning mot grundskolans årskurs 7-9, IV, 15 hp. Avancerad
Kurs: Examensarbete II; Att utforska svenskämnets didaktik för ämneslärare i grundskolans årskurs 7-9, 15 hp. Avancerad

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet + Samhällskunskap 1b / 1a1 +1a2.
Eller:
Engelska B, Samhällskunskap A.

Examen

Efter avklarad utbildning motsvarande fordringarna i denna utbildningsplan, kan studenten efter ansökan till högskolan erhålla följande examen:
Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 - inriktning Svenska, engelska

Engelsk översättning av examenbenämningen:
Degree of Master of Arts in Secondary Education - specialisation Swedish, English

Utfärdande av examensbevis sker efter ansökan på särskilt formulär. Mer information finns på högskolans webbplats.

Studentinflytande och utvärdering

Lärarutbildningen har ett särskilt ansvar för att arbeta aktivt med studentinflytande både för att säkerställa kvaliteten i utbildningen och inför studentens kommande yrkesroll.
Hela utbildningen, delar av utbildningen såväl som enskilda kurser ska värderas och utvärderas kontinuerligt och återkopplas till alla aktörer i utbildningen. Externa aktörer deltar vid utvärdering i Programråd för lärarutbildningen. Alla kurser planeras i samråd med studenter och utvärderas efter avslutad kurs. Omfattar kursen 15 högskolepoäng eller mer skall också utvärdering ske vid minst ett tillfälle under kursens gång. Vid såväl kurs- som programutvärderingar ska resultat delges både studenter och personal.

Övrigt

Delar av utbildningen kan utgöras av utlandsstudier.

Utbildningen är campusförlagd men innehåller nätbaserade undervisningsinslag. Andelen nätbaserad undervisning varierar mellan de olika kurserna.

Undervisningen bedrivs både på svenska och engelska.